

EVANGELIET OG DEN JØDISKE VERDEN

Israelsmissionens magasin - nr. 1 - aug. 2015

Demokratiet skal beskytte minoriteterne

*- læs interview med
overrabbiner Jair Melchior*

Unge kristne styrker relationer og tro i Betlehem - 06 | Skabt til at fortælle - 09 | Demokratiet skal beskytte minoriteterne - 12 | Arkæologi og relevans - 18 | Det står ikke godt til med forkyndelsen om mission - 20 | Glimt fra Holmsborg Bibel-camping - 22

*”Jeg beder af hele mit hjerte til Gud om,
at jøderne skal blive frelst”*

Rom. 10,1

Evangeliet og den jødiske
verden
nr. 01. aug. 2015

Den Danske Israelsmission
TORVET
Katrinebjergvej 75
8200 Aarhus N

Tlf: 7356 1270
Email: kontor@israel.dk
www.israel.dk
Oplag: 4500

Forsidebillede: Overrabbiner
Jair Melchior i synagogen i

København.
Foto: Arne Pedersen

Redaktion: Bodil Skjøtt, Mette
Lysholm Hornstrup, Jan Mor-
tensen, Simon Krüger, Arne
Pedersen (ansv.)

Layout: Maria Bach Jensen
Tryk: Vestjysk Rotation

Oplysninger om medarbejdere
og landsstyremedlemmer kan
findes på israel.dk

Vi vil kommunikere, røre og bevæge til mission

LEDER

Du sidder med Israelsmissionens nye magasin, Evangeliet og den jødiske verden, i hånden. Det er et nyt blad, men navnet er ikke nyt, og grunden til at udgive det er heller ikke ny. Det afløser Israelsmissionens Avis, som udkom for første gang i 1987, om end avisen også har gennemgået en del forandringer i denne periode.

For nylig faldt jeg over et citat: *"Ordene information og kommunikation bruges ofte på samme måde, men de betyder to ganske forskellige ting. At informere er at videregive noget. At kommunikere er at trænge igennem med sit budskab."*

Offentlige myndigheder er forpligtet på at oplyse og informere. Når man læser, hvad de skriver, kan man indimellem godt få den tanke, at de er tilfredse med at informere og mindre optaget af, om det de skriver, nu også kommunikerer.

Som kristne og som missionsorganisationer kan det aldrig være nok for os at informere. Vores opgave er at kommunikere og gøre, hvad vi kan, for at budskabet når frem og trænger igennem, så det rører og bevæger mennesker. Når vi sammen med vores partnere fortæller jøder, at jøden Jesus er Israels Messias, er vi ikke tilfredse med at informere dem om det. Vi ønsker, at de hører det på en sådan måde, at de udfordres til at tage stilling til, hvad det betyder i deres liv. Vi vil ikke kun informere. Vi vil kommunikere. For det er livet om at gøre – livet i fællesskab og discipelskab

med Jesus som herre og frelser. Det samme gælder den opgave, vi har i forhold til vores bagland i Danmark. Gennem alle vores kommunikationsplatforme – hvad enten de er fysiske eller elektroniske – ønsker vi at informere og fortælle om, hvad der sker i Israel og blandt jøder andre steder i verden. Vi ønsker at oplyse om, hvad Gud har gang i. Men vi ønsker at gøre det, så at de, som læser det, røres og bevæges til selv at blive engageret i mission. Så lovsangen til Guds ære forøges.

Det er også formålet med vores nye magasin, ligesom det var formålet med Avisen. Et magasin kan noget, en avis ikke kan. En elektronisk nyhedsmail og blogs kan noget helt tredje. Det vi vil med vores kommunikation i Danmark, er for vigtigt til ikke at bruge alle midler. I takt med at den løbende nyhedsformidling mere sker gennem elektroniske medier, har vi gjort Avisen til et magasin, hvor formen lægger mere op til refleksion og fordybelse end til aktuelle nyheder.

Men vi vil det samme som før: kommunikere, røre og bevæge. For vi er sendebud. Ikke først og fremmest på egne vegne, men på Kristi vegne, som Paulus siger det, med et budskab om forligelse. Et budskab som opfordrer mennesker til at lade sig forlige med Gud og derfor også med hinanden.

Havde Gud ønsket kun at informere om, hvad der er hans plan og vej med verden, havde han ikke

behøvet at sende sin søn, lade Jesus føde, lide og dø for igen at opstå fra de døde. Men Gud ønsker at kommunikere, trænge igennem med sit budskab, røre, kalde og bevæge os, som var kommet bort og uden for hørevidde. Han ønskede det så meget, at ingen pris var for høj. Hans tålmodighed og udholdenhed med genstridige israelitter dengang og os alle i dag har heller ikke nået sin grænse. Gud ønsker fortsat at kommunikere. Det inspirerer til, at vi heller ikke begrænser os, når det handler om at få det budskab formidlet. Vi må som kristne ikke stille os tilfredse med at informere om evangeliet. Vi vil kommunikere, trænge igennem, bevæge og inspirere. Gud til ære og mennesker til frelse. Det vil vi gennem vores nyhedsbreve, blogs og andre løbende opdateringer. Og det vil vi med vores nye magasin.

Bodil F. Skjøtt
Bodil Skjøtt, generalsekretær

Mission

begynder med at have

Kristi syn på mennesker

REFLEKSION

*Martin Lysholm Hornstrup,
landsstyremedlem*

Noget af det værste er at opleve, at man ikke bliver set. Litteraturen og kulturen har beskæftiget sig med dette tema i utallige afskygninger, lige fra de lidt underlødige beskrivelser af, hvordan kvinder over 50 bliver usynlige, fordi ingen mænd længere kigger efter dem på gaden, over Ninni fra mumitroldenes univers, som er blevet så skræmt og overset, at hun faktisk er blevet usynlig, til Tengil – den onde tyran i fortællingen om brødrene Løvehjerte, som nok kan kigge ud over en hel forsamling, men alligevel ikke ser en eneste af dem.

Vi har alle brug for at blive set!

Og den måde vi ser på andre mennesker, kalder vi menneskesyn. Det er ikke bare et intellektuelt begreb, men en virkelig målestok for hvordan vi møder vores medmenneske. Vores næste.

Så det er centralt at stille os selv følgende spørgsmål: Hvilket menneskesyn har jeg? Og hvad er substansen egentlig i den fortærskede parole om at vi har et kristent livs- og menneskesyn? Måske skal vi lære ikke at spørge os selv til vores teknisk formulerede menneskesyn og i stedet spørge, om vi har syn for mennesker. Og i stedet for at spørge om vi har et kristent menneskesyn, skulle vi måske spørge, om vi har Kristi syn på mennesker.

Det naturen byder, er først og fremmest at have syn for sig selv og egne muligheder for fremgang, magt og overlevelse. Men det Jesus byder os er det unaturlige – at

se bort fra os selv og vores egne udfoldelsesmuligheder og i stedet se på mennesket foran os og spørge: Hvad er dine behov, dine drømme, dine udfordringer? Og kan jeg gøre noget for at hjælpe dig på vej? Der er nok en grund til at der er så mange beretninger, hvor Jesus åbner blindes øjne. Vi må alle lære at se – se på andre – også selvom det falder os unaturligt.

Derfor er det så uendelig vigtig at vi, der gerne vil have det jødiske folk i tale og vidne for dem, at vi bliver ved med at se dem og lytte til deres historier. Og når jeg siger 'dem', mener jeg faktisk 'den' – for det er jo det enkelte menneske, vi må møde – øje til øje, liv til liv, hjerte til hjerte. Mission er ikke (kun!) noget, der foregår i lydafskeermede, kaffeopfyldte mødelokaler. Mission er at være med derude, hvor mennesker arbejder, elsker, har hjemme...

Og når vi så indser, at vi ikke altid evner at gøre det unaturlige, når vi kommer til at skære alle over den store 'dem-og-os'-kam, så er det livsfornyende at erfare, at for Gud er menneskesyn ikke et konstrueret begreb. Han har, og har altid haft, syn for mennesker – både dem og os – og dig! <<

UNGE KRISTNE

styrker relationer og tro i

BETLEHEM

 >>

ARTIKEL

*Simon Krüger,
Ungdomssekretær*

Når man som danskere tager afsted for at lave projekter og aktiviteter i Betlehem kan man indledningsvist godt tænke om sig selv, at man er noget ganske unikt.

Tænk at vi tager to uger ud af vores sommerferie for at støtte og udveksle med kristne, der er en minoritet i et område, som er så tæt knyttet til Bibelen, og hvis historie er gennemvævet af tilknytning til kristendommen. Sikke en opgave! Sikke en hædersgruppe der har ressourcer til dette og tager sådan et ansvar på sig!

Inden man når langt i sine tanker om den omfattende og forvandlende støtte og ikke mindst det stærke åndelige fællesskab til stor opbygning for de lokale, som et sådant arbejde garanteret vil kaste af sig, stoppes man imidlertid af realiteterne. Sagen er den, at fødestedet for Jesus, ikke kun er i danskeres søgelys. På vores hotel i Betlehem fik de elleve tidligere elever på Børkop Højskole og tre ledere, der udgjorde vores gruppe, selv syn for sagen, idet vi delte fællesområder med større grupper fra forskellige steder på kloden.

Alligevel fortsatte vi med vores planer: Den danske gruppe mødtes med en tilsvarende gruppe af palæstinensiske unge. Sammen skulle vi bruge to dage på at lære hinanden at kende, få undervisning, dele tro og liv for til sidst at planlægge tre aktivitetsdage. Til disse tre dage kom 30 palæstinensiske teenagere fra hele Vestbredden og fra et bredt udvalg af kirkelige retninger.

Projektet er en del af det samarbejde, som Israelsmissionens Unge (IU) har med det Palæstinensiske Bibelselskab (PBS). Aktiviteterne i år var en nytænkt og forbedret udgave af en lignende aktivitet sidste år, hvor seks fra den danske gruppe anno 2015 også deltog, ligesom flere af de palæstinensiske unge var gengangere. Netop i disse fakta ligger årsagen til, at det, som IU og PBS i fællesskab har stykket sammen, alligevel er noget særligt, mener Elias, der er ansat i PBS og leder for den palæstinensiske del af projektet. At en udenlandsk gruppe unge på fuld frivillig basis kommer gentagne gange, er nemlig ikke en trivialitet. Muligheden for at nytænke og lære af tidligere erfaringer bliver dermed mulig og viste sig som en årsag til nogle succesrige aktiviteter. At projektet endvidere er rodfæstet i et overordnet og udtalt partnerskab gør det ligeledes lettere for en mand som Elias fortsat at investere i vores fælles aktiviteter og lade dem indgå i hans øvrige arbejde. Eksempelvis vil han fortsætte arbejdet med de 30 unge, der deltog i aktiviteterne. Han vil mødes med interesserede hver måned indtil næste sommer i håb om at opbygge dem og integrere dem i hans arbejde.

Endvidere er aktiviterne netop en udveksling og ikke bare en aktivitet, hvor vi som danskere stormer ind, sætter dagsordenen, giver vores alvidende input og smutter igen. Det er et gennemgående element i vores partnerskab og også noget af kernen af, hvad vi gerne ville give videre til teenagerne, at vi i ydmyghed må anerkende, at begge sider kan berige hinanden. Det er det, partnerskab handler om.

Ud over disse afgørende overordnede karakteristika for vores samarbejde oplevede vi konkret gennem planlægningsdage og dagene med teenagerne, at vi >>

< Hannah, Jacob og tre teenagere i gang med teambuildingøvelse under lejren i Betlehem.

Foto: Sofie Katrine Mach Christensen

▲ Lederne på turen samlet på taget af PBS's kontor i Betlehem.

fik skabt en platform, hvor teenagere fra kirkeretninger, der normalt ikke har noget med hinanden at gøre, kunne mødes, dele liv og tro og spejle sig i de relationer, der blev bygget mellem de danske og de palæstinensiske unge ledere. Derfor er mange også interesserede i en lignende begivenhed næste år, og der bredte sig en vis utålmodighed blandt både de palæstinensiske teenagere samt de danske og palæstinensiske unglede, da vi ledere ikke kunne give et klart svar på, om det ville ske. Flere ting skal falde på plads for at det lykkes, men ønsket om at vedblive i partnerskab og udvikle meningsfulde aktiviteter kan der ikke rokkes ved! Blandt andet har vi planer om at få besøg af nogen af de unge ledere fra Betlehem i Danmark.

Der skal lyde en stor tak til de IUere og tidligere elever fra Børkop Højskole, som afsatte to uger til at dele frimodigt, engagere sig aktivt, udfordre teenagerne modigt og gennem det alt sammen at sætte sig selv og sin tro i spil. Derved etablerede de, sammen med en gensidig villighed fra de palæstinensiske unge, en åbenhed, der skabte, fornyede og udbyggede nogle fantastiske relationer, til vores palæstinensiske brødre og søstre i Jesus og som blev et eksempel til efterfølgelse og til opbyggelse for en ny generation af kristne i Davids by, Betlehem.

Andreas, én af de danske unglede, oplevede flere gange, hvordan hans tro og erfaringer kom på spil. Gennem hele forløbet var deltagerne delt op i bedegrupper

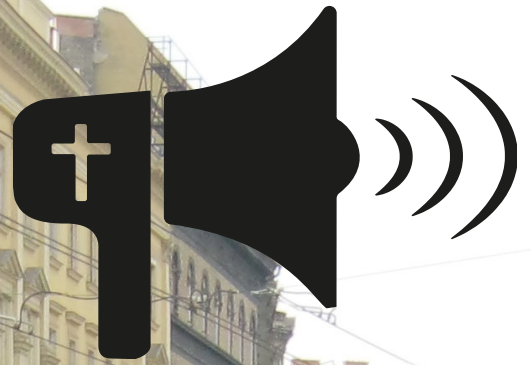
med både danske og palæstinensiske ungdomsledere tilknyttet. Som afslutning på aktivitetsdagene skulle hver bedegruppe lave et skuespil over noget af det, de havde lært.

"Normalt var teenagerne meget energiske, men da de fik stillet denne opgave, blev de stille," fortæller Andreas og fortsætter: *"Men efter et stykke tid med stilhed startede en snak om, hvordan vi som kristne er sat i verden til at bringe Guds kærlighed videre til andre, ligesom vi havde hørt om og praktiseret gennem ugen."*

Andreas fik lov til at dele med teenagerne, hvordan han selv havde oplevet at være udholdende og støttende i forhold til en kammerat.

Som snakken skred frem begyndte de energiske udtryk igen at pible frem. *"Til sidst bød teenagerne mere og mere ind, og til sidst tog de helt over og lavede et skuespil om at være udholdende og fastholde en tjenende indstilling overfor mennesker, der har brug for det,"* fortæller han. *"Det var fantastisk at mærke gennem hele ugen, at vi var samlet om Jesus,"* siger Andreas og slutter: *"Det var netop dét, der skabte sammenhold og dannede basis for, at vi kunne snakke om, hvad det betyder for os i dag." <<*

Skabt til at FORTÆLLE

TEOLOGI

*Avi Snyder,
leder af Jews for Jesus
i Europa
© Jews for Jesus 2007*

I denne og to efterfølgende artikler bringer vi uddrag af Avi Snyders essay, Skabt til at fortælle. Dette essay er en udførlig argumentation for, hvorfor det jødiske folk blev – og stadig er – udvalgt af Gud til én bestemt opgave, at Gud må blive kendt af alle folkeslag ud over hele jorden.

Der er kristne der taler om at velsigne Israel, bede for Israel og om at anerkende, at vi jøder stadig er Guds udvalgte folk. Problemet er bare, at alt for mange troende i bund og grund ikke har en reel forståelse for, hvordan man velsigner Israel, hvordan man beder for Israel, og hvad det betyder, når de gammeltestamentlige skrifter kalder os for udvalgt.

Når Bibelen fortæller om folket Israel som "udvalgt", betyder "udvalgt" ikke, at vi jøder automatisk eller individuelt er "frelst" fra vores synder. Når Gud taler om "sit udvalgte folk", henviser han til, at han valgte os til at tjene et bestemt formål og at udføre en bestemt opgave. Igennem vores historie har vi ganske vist ikke været særligt standhaftige i at udføre denne opgave. Men grundet Guds barmhjertighed og nåde har han hverken forkastet det folk, han udvalgte eller overdraget opgaven til et andet folk. Vi er stadig udvalgt, og Gud venter stadig på, at vi gør det, han kaldte os til at gøre. Men hvad er så opgaven? Hvorfor udvalgte Gud os? Hvad er kaldet – det eneste kald – som Israels folk har fået? Eller for at sige det lidt mere fladt: Hvad er det for en opgave, Gud venter på, vi jøder skal udføre? Og hvordan kan kirken – Guds folk af frelste mennesker fra alle nationer, både jøder og hedninger – hvordan kan kirken velsigne dette udvalgte folkeslag og bede for det, så opgaven bliver taget op og udført?

Lad mig begynde med at besvare disse spørgsmål ved at tage jer med tilbage til et af de vigtigste øjeblikke i vores nationale historie som jøder – det øjeblik hvor Gud

helt tydeligt gav os vores kald og med en enkelt sætning afslørede vores eksistensberettigelse som folk. Lad mig tage jer med tilbage til Sinai.

Historien i en enkelt sætning

Lad mig begynde med at "sætte scenen". I 2. Mosebog læser vi om, hvordan forfædrene var samlet ved Sinai-bjerget lige før de modtog Loven. Nogle uger forinden havde Gud frelst os fra Faraos slaveri "med stærk hånd og løftet arm." Han udøste sine plager over Egypten. Han ledte os gennem Det Røde Hav, mens han begravede vores forfølgere i vandmasserne. Nu havde vi så slået lejre ved foden af Sinai, mens Moses besteg bjerget for at modtage yderligere befalinger fra Gud. Det var der, Gud sagde til Moses:

Dette skal du sige til Jakobs hus og forkynde for israelitterne: I har selv set, hvad jeg gjorde mod Egypten, og hvordan jeg bar jer på ørnevinger og bragte jer herhen til mig. Hvis I adlyder mig og holder min pagt, skal I være min ejendom, ene af alle folkene, for hele jorden tilhører mig. I skal være et kongerige af præster og et helligt folk for mig. (2. Mos 19,3b-6a)

Med udtrykket, "kongerige af præster", fastslog Gud intet mindre end vores nationale eksistensberettigelse. Men for at forstå hvad Gud fortalte os, må vi først forstå, hvad dette centrale udtryk betyder. Hvem var præsterne, og hvad lavede de?

I tidlige tider havde præsterne primært to opgaver. De

Foto: Wikimedia Commons

fortalte mennesker om Gud, og de gik i forbøn for folket hos Gud. Eller for at sige det på en lidt anden måde: Præsterne fortalte mennesker om Gud, og de fortalte Gud om mennesker. Hvis hele Israels folk var kaldet til at være et kongerige af præster, må vi stille os selv et spørgsmål:

Hvilke andre folk skulle vi fortælle om Gud, og for hvilke andre folk skulle vi gå i forbøn? Hvem er der tilbage? Alle øvrige folkeslagene på jorden!

For at sige det enkelt: Kaldet til at være et kongerige af præster indebar intet mindre end et kald til et liv i mission. For således elskede Gud verden, at han kaldte et specifikt folk til at fortælle alle andre om sig selv og til at gå i forbøn for disse folk. På Sinai modtog vi mere end blot Moseloven. Vi modtog et mandat til mission, rodfæstet i Guds kærlighed til alle folkeslag og i hans længsel efter at se kendskabet om ham gå ud til alle mennesker på jorden.

Gud havde planlagt at skabe et kongerige af præster – et folkeslag af fortællere og forbedere, budbringere og mellemænd – så at alle andre folkeslag kunne lære ham at kende og komme og tilbede ham. Han danne os som et folk for at proklamere sin kærlighed til verden. Han kaldte os til at være vidner i verden. Dette mandat til at være et fællesskab af vidner går gennem hele vores historie – helt tilbage til kaldelsen af Abraham. For...

Da Gud kaldte Abraham...

...havde han et vidnesbyrd for hele verden i tankerne.

Gud kaldte Abraham med følgende ord:

Forlad dit land og din slægt og din fars hus, og drag til det land, jeg vil vise dig. Jeg vil gøre dig til et stort folk og velsigne dig. Jeg vil gøre dit navn stort, og du skal være en velsignelse. Jeg vil velsigne dem, der velsigner dig, og den, der forbander dig, vil jeg forbande. I dig skal alle jordens slægter velsignes. (1. Mos 12,1-3)

Hvordan var Abrahams efterkommere udvalgt til at velsigne verden? Apostlen Paulus havde en forståelse af dette og skriver om os jøder:

...de har fået Guds ord betroet...de har førstefødselsretten og herligheden og pagterne og loven og tempeltjenesten og løfterne; de har fædrene, og fra dem er Kristus kommet som menneske – han, som er over alt og alle, Gud, være lovet til evig tid! (Rom 3,2; 9,4-5)

◀ Moses på Sinai-bjerget, Jean-Léon Gérôme (1824-1904).

Jeg bliver rigtig glad, når jeg tænker på alle de kristne, som har fortalt mig, at takket være det jødiske folk er verden blevet velsignet med så meget kunstnerisk talent, så mange intellektuelle bedrifter og så meget videnskabelig fremgang. Men hvor meget jeg end beundrer Chagall, og hvor meget jeg end sætter pris på Spinoza, og hvor taknemmelig jeg end er for poliovaccinen, så må jeg erkende, at disse og andre "jødiske velsignelser" alle er sekundære i forhold til, hvad Gud havde i tankerne. Paulus forklarer i versene ovenfor, at Gud udvalgte sit folk til at velsigne verden med kendskabet om ham: Først gennem det skrevne og indhuggede ord (Guds ord), og dernæst og ultimativt, gennem den inkarnerede åbenbaring (Ordet der blev kød). Gennem det jødiske folk gav Gud verden skrifterne og dernæst Messias, som skrifterne vidner om. Og således, indeholdt i kaldet til Abraham, ser vi et glimt af Guds hjerte for jordens folkeslag og af Guds løfte om at danne et folk, som skal være vidner for hele verden. ◀◀

JEWS FOR JESUS

Jews for Jesus eksisterer for at gøre spørgsmålet om, hvem Jesus er, til et uundgåeligt spørgsmål for jøder verden over. Derfor går de på gaden i verdens storbyer og stiller mennesker spørgsmålet: "Hvem mener du, Jesus er?"

Organisationen blev stiftet af Moishe Rosen i 1973 og har cirka 200 ansatte missionærer fordelt på 22 afdelinger i Nordamerika, Israel, Vesteuropa, det tidligere Sovjet, Sydafrika, Brasilien og Australien.

Ud over traditionel gadeevangelisation holder Jews for Jesus opfølgende møder med bibelstudie og -undervisning, evangelisation via internettet og bruger drama og musik i deres fremstød.

Israelsmissionen og Israelsmissionens Unge har haft volontører med på Jews for Jesus-kampagner i USA, Israel, Ungarn, Rusland og Brasilien.

Hvis du har lyst til at deltage i en kampagne er du altid velkommen til at kontakte os for at høre om dine muligheder.

DEMOKRATIET skal beskytte MINORITETERNE

 INTERVIEW

*Arne Pedersen,
kommunikationssekretær*

Der har boet jøder i Danmark i mere end 400 år, og med jævne mellemrum blusser der debatter op, som relaterer til det jødiske liv og samfund i Danmark. Disse debatter afslører, at danskerne kun er for religionsfriheden, hvis den ikke har praktiske konsekvenser, mener overrabbiner Jair Melchior.

Jair Melchior blev født i Norge, men familien flyttede allerede til Israel, da han var tre år, så det er her, han er vokset op.

Han kommer ud af en lang rabbinsk tradition, da både hans far, Michael Melchior, og farfar, Bent Melchior, har været overrabbinere. Nu står han så selv, i en alder af 32 år, i spidsen for det jødiske samfund i Danmark.

Da Jair Melchior for to år siden flyttede til Danmark for at efterfølge Bent Lexner i overrabbinatet fik han det, han selv kalder en velkomstgave: Debatterne om rituel slagtning og omskæring. Det var overraskende for Jair Melchior: *"For mig har Danmark altid stået som et forbillede, når det kom til jøder. Det er ikke kun et billede, jeg har fra redningen af de danske jøder under Anden Verdenskrig, men også hvordan det danske samfund har behandlet jøderne i dagligdagen. Da jeg selv kom til landet, så jeg desværre den grimme side af Danmark,"* fortæller han og afslører med både kropssprog og stemmeføring, at meget er på spil i disse spørgsmål.

Religionsfrihed har konsekvenser

"For mange danskere handler religionsfrihed om, at hvis man tror på en eller anden mærkelig gud, så må

man gerne spille sin tid på det. Men det er en kæmpe misforståelse. Religionsfrihed handler i bund og grund om minoritetsbeskyttelse. For når man har med en minoritet at gøre, handler det ofte om religion," mener overrabbineren.

Jair Melchior forklarer, at det som bekymrer ham mest ved forbuddet mod rituel slagtning er, at det mest er et principielt forbud uden praktiske konsekvenser. Det hænger sådan sammen, at det jødiske trossamfund altid har importeret deres kød, og det vil de blive ved med. *"Dermed siger politikerne: Vi er meget tolerante overfor dem, som er præcis som os, og hvis nogen vil komme her, så skal de være præcis som os. Når jeg taler om jøderne, som har boet her i over 400 år, kan det lyde mærkeligt, at jeg bruger udtrykket "de som kommer her til." Princippet var vigtigere end religionsfriheden. Ja, man er for religionsfrihed, men kun hvis det ikke har konkret betydning."*

Det ærgrer også overrabbineren meget, at man valgte at gennemføre forbuddet inden det jødiske trossamfund var blevet hørt. Først bagefter inviterede man til dialog, hvilket Jair Melchior mener er den forkerte rækkefølge at gøre tingene i. *"Men ja, det var altså min velkomstgave fra de danske politikere,"* smiler han.

זִכּוֹר

Til minde om Dan Uzan

På dette sted blev Dan Uzan, 37 år, myrdet af en terrorist den 15. februar 2015, mens han beskyttede gæster i Det Jødiske Hus.

Ondskab kan alene overvindes ved godhed mellem mennesker.
Godhed kræver mod!

IN MEMORIAM

Slut med jødisk liv i Danmark

Nogle måneder senere blussede debatten om omskærelse op. Her sad Jair Melchior med den samme fornemmelse af, at det jødiske samfund ikke blev hørt som minoritet. *"Det er en debat, som afspejler et flertal, som ikke kan forstå mindretallets kultur,"* mener han. Han har ingen forventning om, at danskerne skal have et dybt kendskab til jødiske skikke og ritualer eller til den jødiske religion, men han ønsker, danskerne skal kende konsekvenserne af debatten. *"Debatten skubber jøderne udenfor,"* mener han og sigter dermed til, at danske jøder italesættes – i kraft af omskærelsesdebatten – som værende anderledes end andre danskere, som ikke omskærer deres børn. *"Der bliver sagt til jøder i Danmark: I kan kun være her, hvis I er ligesom os,"* konstaterer overrabbineren.

"Hvis forbuddet vedtages bliver det afslutningen på jødisk liv i Danmark," mener Jair Melchior og uddyber: *"Det betyder ikke, at alle jøder flygter, men de som bliver, vil ikke have en stærk jødisk identitet eller være praktiserende jøder – så jødisk liv vil forsvinde i Danmark. Vi vil kunne lukke synagogen den samme dag."*

For mig er Danmark ikke et hjem, hvis Danmark siger nej til minoriteter. Så ønsker jeg ikke Danmark som mit hjem. Det er det, der er mit problem – ikke det tekniske."

Overrabbineren fremhæver igen majoritetens ansvar overfor minoriteten i et demokratisk samfund: *"Demokrati handler om den måde du ser på dine minoriteter. Der er for mange der forstår demokratiet forkert – hvordan beholder flertallet magten? Der følger et ansvar med,"* understreger han.

Angreb gav sammenhold

14. og 15. februar blev København og resten af Danmark rystet af terrorangrebene på Krudttønden og Synagogen i Krystalgade. Jair Melchior fortæller, at han fornemmer resten af samfundet har ændret syn på det jødiske samfund efter angrebet. >>

◀ Mindeplade for Dan Uzan foran synagogen i København. Ordene "Ondskab kan alene overvindes ved godhed mellem mennesker. Godhed kræver mod!" er valgt af Dan Uzans far.

✓ Synagogen i Krystalgade er under konstant politibeskyttelse efter terrorangrebet i februar.

Foto: Peter Kirkeskov Rasmussen /flickr

"Før angrebet følte jeg mig respekteret som menneske, men ikke som jøde," fortæller han og uddyber: "Efter angrebet følte vi en kæmpe støtte. Det var tydeligt, at danskerne ikke kun støttede det jødiske samfund af principielle årsager. Det var en af deres egne, som var blevet dræbt." Jair Melchior bliver rørt, når han fortæller om angrebet, og de reaktioner der kom efterfølgende. "Mængden af blomster var ufattelig. Den måde alle kom på – politikere fra alle partier. Statsministeren viste sin støtte, og det var ikke kun officielt, men også personligt. Dybt fra hjertet."

Hvis de vil gøre os svagere,
har terroristerne valgt den
forkerte taktik

*Jair Melchior,
overrabiner i København*

Jair Melchior har boet i Israel siden han var tre år gammel. Derfor er han heller ikke uvant med terror. *"Det er første gang jeg oplever terror i en situation, hvor jeg var ansvarlig for andre mennesker end min familie. På det personlige plan har jeg desværre for meget erfaring på området. Det er ikke første gang, jeg mister en ven til terror,"* fortæller han og stirrer stille frem for sig i et stykke tid, inden han fortsætter: *"Menigheden støttede hinanden gennem det hele. Anden aften samlede vi menigheden i synagogen. Ikke for at holde gudstjeneste eller have mindesamvær - vi havde bare brug for at være sammen. Vi åbnede for spørgsmål, så alle kunne få klarhed over, hvad der var sket."*

Netop menighedens øgede sammenhold er blevet meget tydelig for Jair Melchior. Der kommer flere til arrangementerne i både synagoge og det jødiske hus nu end før angrebet. *"Hvis de vil gøre os svagere, har terroristerne valgt den forkerte taktik,"* konstaterer han.

Zionisme og konflikten i Mellemøsten

Når snakken falder på angrebene andre steder i Europa, hærværket på Carolineskolen i løbet af sidste sommer og forårets reklamer på busser i København, som også førte til busafbrændinger, mener Jair Melchior at kunne konstatere, at disse begivenheder har rod i konflikten mellem jøder og palæstinensere: *"Angrebet på Carolineskolen og bus-skandalen er antizionisme, som bliver rettet mod os som jøder. Vi er jo zionister, og det er ikke nemt at adskille jøder og zionister. Vi skal være bedre til at forklare, hvad zionismen egentligt er. Næsten alle de angreb, som foregår mod jøder i Danmark og i Europa, er rettet mod Israel. Hvis man vil angrebene til livs i Europa, skal man løse Mellemøstkonflikten,"* mener han.

Snigende antisemitisme

Jair Melchior forklarer, at det ikke er de åbenlyse angreb, der bekymrer ham mest. *"De skal naturligvis bekæmpes,"* konstaterer han meget nøgternt. Det er mere den antisemitisme, som kan komme snigende ubemærket ind i samfundet: *"Man går altid efter dem, som er anderledes. Det er ikke altid, man fx i omskærelsesdebatten er motiveret antisemitisk i sine argumenter eller holdninger, men derfor vil et forbud mod omskærelse stadigvæk være en antisemitisk handling. Og det er vigtigt, de forstår det!"* forklarer Jair Melchior passioneret. *"Det kan godt være politikerne siger: "Vi ønsker det bedste for alle mennesker!" Men nej, I ønsker ikke det bedste for mig, når I vil forbyde omskæring."*

På spørgsmålet om hvad vi kan gøre for at bekæmpe antisemitismen i Danmark peger Jair Melchior først og fremmest på måden Israel og jøder fremstilles i medierne. *"Det er ikke fordi, jeg vil forsvare alle Israels handlinger. Jeg er selv en stor kritiker af den nuværende premierminister, Netanyahu,"* afslører han. *"Men usandhederne må modsiges,"* erklærer han. *"Når en journalist fx portrætterer danske jøder som ekstreme bosættere, så er det ikke bare dårlig journalistik – men også faktisk forkert,"* mener Jair Melchior og fortsætter: *"Hvis det er det billede, som præsenteres af os, forstår jeg godt, hvorfor danske palæstinensere kommer til at hade os."*

Han afslutter med igen at fremhæve omskærelsesdebatten: *"I denne debat skal det ikke være os jøder, som forsvare os selv. Det skal være danskere som siger: Hvordan kan i tale sådan om vores jøder i Danmark? I må vise den anden side af Danmark. Så majoriteten måske kan få en forståelse for, hvordan det er at være minoritet."* <<

Foto: Peter Kirkeskov Rasmussen / flickr

Arkæologi og relevans

KORRESPONDENTBREV

*David Serner,
præst i Den Danske Kirke i Jerusalem*

Israel er der stor fokus på Kong David og hans tid, da der findes utroligt få vidnesbyrd, som relaterer til hans samtid og samtidig indeholder et link til Biblens historie. I sommeren 2015 blev der gjort et opsigtsvækkende fund, der ikke har fået den opmærksomhed, det fortjener. Det er en simpel krukke med indskriften Eshba'al Ben Badar. Den er fundet i Kirbeit Qeiyafa, der af nogle er blevet identificeret som det bibelske Sha'arajim (1. Krønike 4:31 m.fl.).

Det interessante ved krukken er, at den er fra Davids tid, og at den bærer navnet Eshba'al. Det er ikke et typisk navn, men er kendt fra Det Gamle Testamente, hvor en af Sauls sønner bærer navnet. I 2. Samuel 4 læser vi om Sauls søn Ishboshet, som er den samme som EshBa'al i 1. Krønike 8:34. Han bliver dræbt af Davids mænd, der hugger hovedet af ham, hvorefter David forfærdes og lader dem dræbe.

✓ Indskriften på den omdiskuterede krukke, som måske er et fund fra Kong Davids tid.

Foto: Tal Rogovsky/IMFA

Nu melder spørgsmålet sig: Er det den samme Eshba'al?

Fortalerne for sammenhængen mellem arkæologien og Bibelen tenderer til at mene, at det er den samme mand, der er tale om. Argumenter som stedet for fundet, navnet, tidsperioden, og at det er fra en vigtig mand, bliver fremført.

Dem som tvivler på sammenhængen, henviser til det unikke navn Ben Badar, der hverken er kendt i Bibelen eller andre steder. Derudover er det på mange måder de samme ting, der bliver nævnt som modargumenter - bare med modsat fortegn.

Arkæologi er politisk

Arkæologien bliver på mange måder brugt politisk, som argumentation og begrundelse for den moderne stat Israels oprettelse eller for at afvise den selvsamme. Ligeledes er der fortalere for staten Israel, der ikke ønsker at finde dets begrundelse i bibelsk arkæologi, men som forsøger at afvise sammenhængen.

Hvis snakken falder på arkæologi, er intet givet på forhånd. Det er svært at være neutral og fastholde en nuanceret tilgang – også til arkæologien. For hvad betyder det egentligt, hvis et stykke potteskår henviser til bibelske fortællinger eller til noget helt andet? Det er klart, at jo mere arkæologien understøtter historierne vi læser om, des mere troværdighed får de bibelske fortællinger i historikernes og arkæologernes øjne. Arkæologien kan være fascinerende og dragene, idet den kan vidne om storslåede beretninger, som mange har haft forestillinger om.

Her bliver det tydeligt, at arkæologi aldrig er objektiv, men genstand for fortolkning. Vi søger, at være dannede i vores omgang med arkæologien og lade os inspirere og blive klogere på den del af verden, hvor vi lever. At være oplyst er et plus-ord og kan give ens synspunkter og ord mere vægt. *"Men dannelse er mere end blot at erhverve sig kulturelle færdigheder og nyttige holdninger. Det er også at stille sig åben over for Guds dannelse af os. At lade Guds Ånd være den dannende instans i livet. Dvs. at blive sig selv i relation til både Gud og sit medmenneske"*, som jeg læste i en refleksion.

I mødet med mennesker kan de døde sten være en indgang eller en frastødning af talen om troens liv og

Foto: Wikimedia Commons

David og Goliath - malet af Antonio Zanchi (1631-1722).

væsen. Vi er ikke afhængige af, at de "rigtige" fund bliver gjort, selvom de er sjove og kan være yderst interessante. Men vi er afhængige af historiens Gud, som også ønsker at drage os ind til sig den dag i dag.

Vi har brug for at blive dannet og formet af Gud og ikke af vores arkæologiske, politiske eller personlige tilbøjeligheder. <<

Det står ikke godt til med FORKYNDELSEN

om MISSION

ARTIKEL

*Krista Rosenlund Bellows,
formand for Israelsmissionen*

Israelsmissionen og 10 andre organisationer gik i 2013 sammen om Projekt God Forkyndelse. Formålet var at undersøge forkyndelsen i organisationernes sammenhænge. Projektet ville gerne undersøge, hvad der kendetegner god forkyndelse og inspirere til mere god forkyndelse. Forkyndelsen af evangeliet er en livsnerve i arbejdet - også for Israelsmissionen.

Israelsmissionens kommunikationssekretær, Arne H. Pedersen, var med i arbejdet. *"Jeg har lært rigtig meget af at være med, og jeg er rigtig glad for, vi gik med i arbejdet,"* siger han.

I juni i år udkom en omfattende projektrapport, som viser, at et af de væsentligste resultater handler om mission. Og det er desværre ikke opmuntrende.

Med Arne Pedersens ord: *"Den altoverskyggende pointe vi som missionsselskab kan tage med fra undersøgelsen kommer til udtryk omkring spørgsmålet: Udfordrer forkyndelsen til mission? Kun 67% af tilhørerne svarer, at forkyndelsen gør dét. Det er den pointe, jeg godt kunne tænke mig at fremhæve, for det er jo her, vi har noget at byde ind med."*

Israelsmission har al mulig grund til at arbejde videre med det emne. Vi må bidrage til at ændre det. Vi skal opmuntre mennesker til mission. Ikke alene til at støtte vores og andres mission andre steder økonomisk. Men også til at være i mission selv, der hvor man er. Hvis vi mister forkyndelsen om Guds mission, så svigter vi Guds kald og går glip af hans velsignelse ved at følge ham.

Her er vi danskere oppe imod vor egen tilbøjelighed. Vi, og det gælder også kirkefolk og missionsfolk, har sjældent lyst til at stikke ud fra gennemsnittet og erklære os anderledes. Hvilket man gør, hvis man snakker med folk uden for kirken om Gud, Jesus og mission. Der er en dansk tilbøjelighed til, at man skal være ens for at høre til. Vi trænger til at blive mindet om, hvad dronningen gav udtryk for i en nytårstale helt tilbage i 1977: selvom vi har fælles sprog og et fælles land, en fælles historie og fælles traditioner, så skal vi ikke også mene og tænke ens.

Gud har sin kirke og sit gudsfolk for missionens skyld. Vi er allerede anderledes af den grund. Så lad os være det vi er: anderledes.

Israelsmissionen har kontakt med mange missionærer. Jeg var engang mødesekretær i Danmission og arrangerede møderejser for missionærer på hjemmeophold. Derfra ved jeg, at de bedste ambassadører for mission er missionærene selv. Det var en udbredt erkendelse blandt os informationsmedarbejdere, i hvert fald for 15 år siden.

Jeg tror stadig, det er sandt, og jeg tror, at det gælder i videste og bedste forstand af ordet missionær. Det er sådan, det er. Dem, der er sendebud, er de bedste til at forkynde om at være sendt. Hvad enten de har arbejdet hele livet på et andet kontinent, eller hver dag omgås andre i deres nærmiljø som kristenmennesker på en måde, der kanalisere kontakt med Gud og forandringer i andres liv. De er også missionærer. De er også sendebud. Bed dem fortælle.

Hvad kan man bruge den indsigt til? Svaret ligger lige for: Lad mekanikere fortælle om bilmotorer. Lad missionærer fortælle om mission. Lad de erfarne dele ud af det der driver dem, og deres erfaringer med Guds mission.

Israelsmissionen kan desuden pirke til den danske ensartethed. Vi kan bidrage med inspiration og konkrete udfordringer fra vores kontakter med det jødiske folk, som er kendt for en kultur, der tør diskutere og være uenige.

Det kan minde os om at tilbageholdenhed og konformitet måske blot er dansk kultur og vaner, som det kan være nødvendigt at lægge fra sig. For evangeliets skyld. <<

PROJEKT GOD FORKYNDELSE

Man kan finde den spændende rapport og andet godt materiale på hjemmesiden:
<http://godforkyndelse.dk/>

Glimt fra Holmsborg Bibelcamping

UGE 30 - 2015

Der blev endnu engang afholdt Holmsborg Bibelcamping i uge 30. Og endnu engang var både Israelsmissionen og Israelsmissionens Unge godt repræsenteret. Indtægterne fra sponsorløbet blev i år delt mellem KFUM-K's ydremissionsprojekt og Israelsmissionens Unges "Sport for fred" på Vestbredden. Vi siger endnu engang tak for en god uge med god forkyndelse, nært fællesskab og dejlige oplevelser.

Foto: Jan Juul Hansen

Flot view ud over Holmsborg med havet i baggrunden.

Foto: Arne Pedersen

Gabriel var ansvarlig for cirka halvdelen af de lidt over 24.000 kr. der blev samlet ind til sponsorløbet.

Foto: Arne Pedersen

Daid Serner - præst ved Den Danske Kirke i Jerusalem - stod for familie gudstjenesten på lejren.

Foto: Arne Pedersen

Vi var ikke helt så heldige med vejret som tidligere.

Foto: Arne Pedersen

Hans Jørgen Østerby leverede en fremragende familieaften - for både børn og voksne.

Foto: Arne Pedersen

Anne-Mette og Jeppe Ladegaard skal til Jerusalem som kirkevo-luntører. Det blev markeret med en forbønshandling en af afterne i teltet.

Antisemitismens anatomi - studiedag på TORVET fredag den 28. augst kl. 15.30

Cecilie Banke, seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier, holder foredrag.

Se det fulde program på israel.dk.
Tilmelding: kontor@israel.dk
Adresse: Katrinebjergvej 75,
8200 Aarhus N

Tag med til Israel i 2015

Israel - under løvhyttefesten	28. sep. - 8. okt.
Rejseledere: Aase og Per Weber	
Israel - i efterårsferien	9. - 17. okt.
Rejseledere: Vicka og Jan Mortensen	
Israel - klassisk rundrejse	16. - 25. okt.
Rejseledere: Hanne og Leif Toft	
Israel - klassisk rundrejse	19. - 29. okt.
Rejseledere: Hans-Henrik Nissen og Hans-Henrik Ross	

Køb din flybillet på felixrejser.dk

Bestil katalog med uforglemmelige oplevelser

**felix
rejser.dk**

7592 2022 • fxr@felixrejser.dk

Det jødiske folk har stadig en plads i Guds mission.
Hjælp Israelsmissionen med at række evangeliet tilbage!

israel.dk/giv/gave
Mobilepay: 2371 8264
Reg.nr. 9743 Kontonr. 3054500

Foto: Lisbeth Rasmussen

^ Amanda Rasmussen sammen med en af bagerne i de orange t-shirts.

Bager med budskab

BAGSMÆK

Lisbeth Rasmussen,
Immanuelkirken

Selvom det har været den koldeste juni i 40 år, så er det atter blevet sommer i Israel. I år går snakken igen lidt om, hvad man skal i ferien. Det gjorde den ikke sidste år. Da stod alt i Gaza-krigens tegn. Alle havde venner og familie, der på den ene eller anden måde var involveret i krigen. Samtidig blev børnenes glade hvin i bølgerne og fuglenes sang fra træerne med jævne mellemrum overdøvet af luftalarmernes gennemtrængende hyl.

Med det i baghovedet kan det være nemt at fyre generaliseringer af som "israelere og arabere hader hinanden", men det er nok egentlig ikke noget, de fleste lokale kan genkende sig selv i – i hvert fald ikke i Tel Aviv-Jaffo.

En af dem er ejeren af et berømt bageri i Jaffo. Abouelafia hedder det arabiske familieforetagende, som har eksisteret siden 1879. Alle hans ansatte går rundt med skrigende orange t-shirts med følgende statement:

"Jews and Arabs refuse to be enemies". Jøder og arabere nægter at være fjender.

Det er jo faktisk også en generalisering, der ikke holder netop som generalisering, men det er som om, at det ikke rigtig gør noget, fordi det selvfølgelig primært har til hensigt at præge de lokale jøder og arabere, som bor side om side i Jaffo, til kontinuerligt at arbejde på fredelig sameksistens. Og det er klart, at det kun er arabere og jøder, der troværdigt kan bære sådan en t-shirt. Jeg går forbi Abouelafia til og fra børnenes skole hver dag, og derfor har disse t-shirts med deres stærke budskab og deres stærke farver brændt sig fast på mine solbriller.

Man kan selvfølgelig sige, at sådanne t-shirts kun bekræfter, at der er en konflikt, for ellers var det jo meningsløst at tage dem på, men sådan et statement i Jaffa hører med til billedet, når vi taler om konflikten. Og vi har brug for at høre og se det, så vi ikke gror helt fast i stereotyperne. Og det er blevet en næsten daglig påmindelse til mig om ikke at være forudindtaget. Og sådan lærer også en nordbo som mig, der ikke er part i konflikten, noget af at gå til bageren. For jeg indrømmer, at jeg nok ville være fanget i det stereotype billede af forholdet mellem jøder og arabere, hvis ikke det var for de mange gode mennesker, jeg møder og kender her, som ikke passer ind i den boks.

Tak for dem.